

aspects. Codes of ethics are established also in state institutions. Every institution creates a separate compilation of ethical norms, taking into account the specific industry and sector. Among employees there are certain differences in the understanding of ethical norms and overall understanding of the need for a code of ethics and its importance. In those companies where they exist, most employees are not informed about their existence and/or general principles. This poses serious problems in the implementation of ethical norms in the particular company.

As to the international companies operating in Latvia, ethical standards are regulated and defined for the company as a whole, but not compiled for specific regional branches.

## **Grizāns J., Vanags J. THE MANAGEMENT OF SUSTAINABLE URBAN DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF MODERN URBANIZATION AND GLOBALIZATION PROCESSES**

### **Grizāns J., Vanags J. PILSĒTU ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANA UN PĀRVALDĪŠANA MŪSDIENU URBANIZĀCIJAS UN GLOBALIZĀCIJAS PROCESU APSTĀKĻOS**

Mūsdienās ikvienas pilsētas ekonomiskā dzīve ir nesaraujami saistīta ar citu valsts administratīvi teritoriālā iedalījuma vienību saimniecisko dzīvi. Tieši tāpēc mūsdienu pilsētas ekonomikas zinātnē tiek uztvertas nevis kā izolēti, patstāvīgi teritoriāli telpiskie objekti, bet gan kā cilvēku un ražotņu izvietojuma daudzpakāpju telpisko sistēmu elementi, kas mijiedarbojas ar citām pilsētām un lauku teritorijām. Līdz ar pasaules ekonomiskajās sistēmās notiekošajām politiskajām un ekonomiskajām pārmaiņām, arvien vairāk palielinās pasaules mēroga faktoru ietekme uz pilsētu attīstību. Pie nozīmīgākajām tendencēm būtu pieskaitāmi globalizācijas un urbanizācijas procesi. Šādi procesi nosaka augošo pilsētu attīstības raksturu un izaugsmes dinamiku. Tādējādi būtiski svarīgi izanalizēt iepriekšminēto pasaules ekonomiskajā telpā notiekošo urbanizācijas un globalizācijas procesu ietekmi uz pilsētu attīstības plānošanu un pārvaldīšanu, kas arī nosaka pētījuma aktualitāti. Globalizācijas procesu, kas ir atkarīgi no daudzām savstarpēji saistītām ekonomiskām, sociālām, demogrāfiskām, politiskām, tehnoloģiskām, kultūras un ekoloģiskām izmaiņām, rezultātā savstarpējās saiknes starp pasaules valstīm, reģioniem un pilsētām kļūst arvien ciešākas. Palielinās arī dažādu pasaules ģeogrāfisko vietu un administratīvi teritoriālo vienību savstarpējā atkarība. Autori uzskata, ka mūsdienu globalizācijas procesi ir orientēti uz starpvaldību attiecību veidošanos, attiecību starp dažādu nāciju indivīdiem veidošanos, kā arī transnacionālo attiecību veidošanos starp komercsabiedrībām un administratīvi teritoriālām vienībām. Pie galvenajiem globalizācijas aspektiem būtu pieskaitāma starptautiskā tirdzniecība, kapitāla un cilvēku kustība, kā arī zināšanu un inovāciju izplatīšanās, kā arī elektronisko telekomunikāciju tehnoloģiju attīstība. Savukārt mūsdienu urbanizācijas procesu pamatā ir dinamiskie pilsētu attīstības faktori, pārmaiņas un nosacījumi, kas veido zināmo sakarību starp urbanizēto teritoriju iedzīvotājiem (pilsētu iedzīvotājiem) un iedzīvotāju darbībām urbanizētās teritorijās (pilsētās). Kā rāda pasaules prakse, urbanizācijas procesi ietekmē jebkuras valsts iedzīvotāju dzīves, darba un atpūtas apstākļus un iespējas, kā arī vispārējo ekoloģisko situāciju konkrētajā teritorijā un ārpus tās robežām, jo pārmaina cilvēku un vides savstarpējās attiecības un ietekmes formas. Pētījuma gaitā tiek uzsvērts, ka urbanizācijas procesiem un līdz ar to arī pilsētas attīstības procesiem mūsdienās bez acīmredzamākajiem attīstības pamatefektiem, kā piem., iedzīvotāju un to saimnieciskās darbības koncentrēšanās pilsētās, pilsētu skaita un izmēru palielināšanās, pilsētnieciskā dzīvesveida izplatīšanās, var būt gan pozitīvi, gan negatīvi blakusefekti. Mūsdienu

urbanizācijas un globalizācijas procesu ietekmē faktiski mainās cilvēka attiecības ar telpu un vietu. To atspoguļo valsts administratīvi teritoriālā iedalījuma vienību robežas, kas, tāpat kā attālumi, iegūst daudzdimensionalitāti. Mūsdienu pasaulē robežu veidotājas nav tikai daba, valstis, administratīvi teritoriālais iedalījums, bet arī citi faktori un procesi. To vidū arī globalizācijas un urbanizācijas procesi, kas izpaužas dažādos pasaules ekonomiskās telpas līmeņos.